

лише на рівні окремих наук і навчальних дисциплін, оскільки загальнонаукового, а тим більш філософського характеру, вони мати не можуть. Безпека часто-густо розумілася як сукупність контрольованих умов, як стан деякої системи, що дозволяє виключити будь-які загрози і небезпеки, передбачивши і визначивши наперед усі можливі шляхи їх виникнення. Іншими словами, поняття безпеки асоціювалося з відсутністю змін, з таким собі консервативним, повністю контрольованим «безпечним простором», де Homo agens має дотримуватися чіткої схеми дій із мінімальною кількістю неочікуваних відхилень і непередбачених заздалегідь результатів. Як наслідок – виникли, колись відокремлені одна від одної і, разом з тим, «нормативні», тобто обов'язкові до вивчення в українських вишах БЖД, Охорона праці, Цивільний захист.

Ми ж дотримуємося думки, що безпека є глобальною цінністю усього людства, сутністю і причиною дій, поведінки і мислення кожної людини. Безпека має розглядатися не лише як сукупність заходів щодо фізичного збереження людей і матеріальних цінностей (хоча й це є дуже важливим!), а тлумачитися у значно ширшому сенсі – як неодмінна умова цілісного існування, динамічного розвитку та ефективного функціонування будь-якої (як живої, так і неживої) системи.

Коли авторитетна міжнародна група експертів готувала у 2019 році для Всесвітнього форуму в Давосі доповідь про основні ризики прийдешнього десятиліття, вона дійшла парадоксального висновку – однією з головних загроз є сама людина! У щойно оприлюдненій доповіді «Глобальні ризики-2022», яка передуює щорічній зустрічі, запланованій на 22–26 травня 2022 року в Давос-Клостерсі (Швейцарія), міститься ґрунтовний аналіз комплексу ризиків для населення планети. На жаль, підстав для оптимізму небагато. Вчені зазначають, що людська цивілізація стоїть на порозі технологічного стрибка, який здатен привести до глобальної катастрофи. У Доповіді окремо виділені й основні ризики для України. Це: 1) довготривала економічна стагнація; 2) крах держави; 3) провал у боротьбі зі зміною клімату; 4) нездатність стабілізувати цінні стрибки; 5) міждержавний конфлікт. Див.: <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Zh4yFk54SP0J:https://korrespondent.net/business/economics/4436471-hlavnye-rysky-dlia-myra-y-ukrayny-doklad-vef+&cd=8&hl=ru&ct=clnk&gl=ua>

На жаль, в Україні, так само як і в інших країнах світу, відсутні наукові установи, які б серйозно займалися розробкою загальної теорії безпеки. Це викликає велике занепокоєння.

ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКІВ

Сотер М. В.,

*Первомайський навчально-науковий інститут
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
sotermariia@gmail.com*

Глобальне розширення масштабів та інтенсифікація процесів обміну передовим науково-технічним та виробничим досвідом представників різних інженерно-технічних галузей як у Європі, так і у всьому світі загалом, а також зміцнення й посилення курсу інтеграції національної освіти в європейський і світовий освітні простори вимагають

концентрації змістової тематики курсів іншомовної підготовки майбутніх інженерів на включенні професійно орієнтованого компоненту.

Питання охорони праці й безпеки життєдіяльності є складовими програмними компетентностями для інженерів, зокрема й інженерів-теплоенергетиків. Це пов'язано, перш за все, із тим, що їх діяльність має відношення до об'єктів критичної інфраструктури, а саме «систем централізованого та децентралізованого теплопостачання, опалення та кондиціювання повітря, тепло-технологічних ліній і установок харчового виробництва, ректифікаційних і випарних установок фармацевтичних і парфумерних виробництв, промислових печей та котлів, обладнання теплових і атомних електричних станцій» тощо [3].

Відтак, як слушно зауважує З. Корнєва, «система професійно орієнтованого іншомовного навчання студентів вищих навчальних закладів технічного профілю повинна базуватися на викладанні їм підмови спеціальності, а не загальнонавчальної ІМ» [2, с. 26]. При цьому підмовою спеціальності вважаємо усвід за З. М. Корнєвою і О. І. Крат «ту частину національної мови, котра не є загальнонародною, а обслуговує певну професійну сферу діяльності, забезпечуючи в ній усну і професійну комунікацію для досягнення професійно значущих цілей та вирішення професійних задач» [1, с. 87].

Майбутнім інженерам-теплоенергетикам Первомайського навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (галузь «14 Електрична інженерія» спеціальність «144 Теплоенергетика», освітня програма «Теплоенергетика») у рамках вивчення дисциплін «Іноземна мова» та «Іноземна мова за професійним спрямуванням» пропонуються для вивчення такі питання з охорони праці й безпеки життєдіяльності, як-от: «Top Safety Tips for Thermal Power Engineers» («Основні поради з безпеки для інженерів-теплоенергетиків»), «Hazard Analysis and Risk Assessment in Thermal Power Plant» («Аналіз небезпеки та оцінка ризику на тепловій електростанції»), «Preventing Risks: Thermal Power Engineers» («Запобігання ризикам: інженери-теплоенергетики»), «Safety Rules for Power Engineering Companies» («Правила техніки безпеки для енергетичних підприємств»), «Energy Safety» («Енергетична безпека») та інші.

Імплементація вище представлених питань сприятиме ефективній професійній комунікативній взаємодії (як усній, так і писемній) між майбутніми інженерами-теплоенергетиками та їх колегами-іноземцями, що у свою чергу дасть можливість перейняти міжнародний передовий досвід щодо питань, які мають відношення до охорони праці й безпеки життєдіяльності та впровадити його на вітчизняному виробництві, забезпечуючи підвищення безпеки майбутньої роботи, зменшуючи ризики травмувань, нещасних випадків, аварій, створюючи безпечні та здорові умови праці.

Література

1. Корнєва З. М., Крат О. І. Цілі та зміст навчання іноземної мови професійного спрямування студентів поліграфічних спеціальностей через зміст професійної діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Випуск 35. 2012. С. 87-91.

2. Корнєва З. М. Система професійно орієнтованого англійського навчання студентів технічних спеціальностей у вищих навчальних закладах: дис. на здобуття наук.

ступеня канд. пед. наук: 13.00.02. Київ. політех. ін-т ім. І. Сікорського; Київ. нац. лінгв. ун-т. К., 2018. 488+143 с.

3. Спеціальність 144 Теплоенергетика. Освітньо-професійна програма "Теплоенергетика". URL: http://kb.nuos.edu.ua/specialties/Power_system.html

ВПЛИВ КОЛЬОРОВОГО РІШЕННЯ ПЛАКАТИВ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НА ЇХ ВИРАЗНІСТЬ

Сорока Є.Д.

*Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
jenya.dip2003@gmail.com*

Центром уваги безпеки життєдіяльності є людина. Вся сукупність людської активності утворює поняття діяльності. Діяльність є специфічно людською формою активності, умовою існування людського суспільства, саме вона відрізняє людину від інших живих істот. Вона стосується всіх – дітей, дорослих, людей похилого віку тощо.

Форми діяльності людини охоплюють практичні, інтелектуальні і духовні процеси, які протікають в побуті, громадській, культурній, виробничій, науковій та інших сферах життя. [1, с. 122].

Безпека – це мета, а безпека життєдіяльності – засоби, шляхи, методи її досягнення. Одним із таких засобів донесення інформації про небезпеку та правила поведінки в різних небезпечних ситуаціях є інформаційні плакати. Плакати розробляються дизайнерами та художниками, які укладають в нього високу ступінь переконливості та передачу головної інформаційної ідеї. Від того, наскільки якісно та інформативно розроблений дизайнером плакат, залежить його ступінь впливу на людину.

Сучасний соціальний плакат – це дизайн-об'єкт, який безперервно розвивається і розширює свої функціонально-морфологічні кордони. Він дає широкі можливості інноваційного пошуку і забезпечує високий комунікативний ефект у вирішенні соціальних проблем, які гостро стоять перед сучасним суспільством.

Плакати різняться не лише розмірами, також за видами, жанрами та формами. Вони міцно увійшли у суспільно-політичне, господарське та культурне життя країни та всього світу, у наш побут та звичаї. Призначення плакату – закликати та переконувати. Він має бути діловим, гранично ясним та зрозумілим [2, с. 21].

Виразальні властивості має композиція та кольорове рішення плакатів. Обираючи ті чи інші елементи композиції, потрібно зважати на загальний принцип композиційної побудови плаката. Принципове значення належить кольору, точніше сполученню кольорів. Зазвичай у колірній композиції використовують два-три кольори однієї сили тону. Вагома роль відводиться символіці кольору й умовним символам, загально визнаним позначенням будь-якого поняття, явища, ідеї.

Колір впливає на підсвідомість людини і посилює суть та емоційне сприйняття візуального повідомлення. Сучасна колірна семантика плакатів набуває більше змістових асоціацій: жовтий – світло; помаранчевий – спека, енергія, хвилювання. Часто використовується у плакатах на тему енергозбереження.

З іншого боку жовто – чорне поєднання символізує небезпеку, загрозу життю, брехню, застереження.; червоний – вогонь, пекучий, збуджуючий. Використовується в плакатах на тему аварій, небезпеки для здоров'я; пурпурний – розпечений, насильницький, важливий; синій – холодність, вірність, серйозний; зелений – природа, спокій, молодість,